

Doktori (Ph.D.) értekezés tézisei

A GRAND TOUR

Investigations into the Self-compiled Tourism English Corpus and its Potentials in Teaching
the Vocabulary and Discourse of Tourism

Kiss Ilona

Témavezető: dr. habil. Horváth József

Doctoral Programme in English Applied Linguistics

Pécsi Tudományegyetem

2024

Tartalomjegyzék

Kutatási téma és célkitűzések	1
A doktori értekezés felépítése	3
A kutatások eredményei	6
Konklúziók és pedagógiai implikációk	8
A kutatások korlátai	9
Hivatkozások	10
A doktorjelölt publikációi és konferenciaelőadásai a saját korpuszok alkalmazási lehetőségeinek vizsgálatáról az idegenforgalmi szaknyelv oktatásában témában	11

Táblázatjegyzék

1. táblázat: A doktori értekezés felépítése	2
2. táblázat: Az értekezés tanulmányainak a bemutatása	4

Kutatási téma és célkitűzések

Doktori értekezésem fő célja a saját összeállítású korpuszok, elektronikus szöveggyűjtemények, alkalmazási lehetőségeinek vizsgálata volt az idegenforgalmi szaknyelvoktatásban. A turisztikai korpuszok nyelvoktatásban való felhasználásáról szerény kutatások folytak (Kang & Yu, 2011; Kiss & Horváth, 2015; Laosrirattanachai & Ruangjaroon, 2021; Wilkinson, 2006), így a saját készítésű Tourism English Corpus-szal (TEC) kapcsolatos vizsgálataim célja a korpusz alapú kutatási és pedagógiai gyakorlatok áthidalása volt. Mivel a korábbi tanulmányok az idegenforgalmi szakszókincs bővítésének lehetőségeiről nyilvánosan nem elérhető korpuszokon alapulnak, egy viszonylag kis terjedelmű speciális korpusz, és az azon alapuló szó- és kollokációs listák összeállításának és pedagógiai célú alkalmazásuknak a lehetőségeit vizsgáltam.

A korpusznyelvészet fejlődése és a korpuszmódszereket alkalmazó kutatók és nyelvoktatók növekvő száma ellenére a korpuszok és felhasználásuk kevésbé fontos szerepet töltenek be a magyar nyelvpedagógiában, az angol szaknyelvoktatásban, mint azt nyilvánvaló és elismert érdemeik alapján várható lenne. A korpuszok nem csak tekintélyes mennyiségű természetes nyelvhasználati példával segítik a szakszókincs elsajátítását, hanem rávilágítanak arra, hogy az adott szaknyelvre milyen lexikai elemek, többszavas egységek jellemzőek, amik elősegítik a szakmai kommunikációs készségek fejlesztését.

A szaknyelvi angoltanítás (English for Specific Purposes), a szókincstanítás és a korpusznyelvészet elmélete és kutatásai alapján az értekezés megkísérli integrálni e területek eredményeit és illusztrálni korpuszalapú tanulmányaimmal, hogy milyen módon hasznosíthatók a szaknyelvi korpuszok a pedagógiai gyakorlatban. A disszertáció alapvető célja annak bemutatása, hogy a turisztikai szövegek viszonylag kis gyűjteményének korpuszmódszerek és technikák alkalmazásával történő elemzése hogyan hasznosítható a tanulók szakszókincsének bővítésére, kollokációs kompetenciájának fejlesztésére. A tanulmányok egy évtizedes kutatásaimat mutatják be az idegenforgalmi korpuszom és a szólisták és kollokációs listák összeállításáról és elemzéséről, valamint a turisztika sajátos nyelvének meggyőző, promóciós diszkurzív funkcióinak vizsgálatáról. Az alkörpuszok a tanulók szakmai igényeit figyelembe véve lefedik az idegenforgalmi angol nyelv azon főbb témáit, amelyek általában a szaknyelvi vizsgákon szerepelnek.

1. táblázat: A doktori értekezés felépítése

Bevezetés

- Bevezetés, a kutatás témája, célkitűzései
 - A disszertáció felépítése
-

I. IRODALMI ÁTTEKINTÉS

Első fejezet: Az angol szaknyelvoktatás főbb irányvonalai és jellemzői

- Az ESP megközelítés alakulásának áttekintése, osztályozása, kulcsfogalmainak meghatározása és az általános angol nyelvoktatással (EGP) történő összehasonlítása.
- Tanulóközpontú és tartalomalapú modellek és módszerek, valamint az idegenforgalmi szaknyelvoktatás és elsajátítás jellemzőinek bemutatása.

Második fejezet: A szótanulás/tanítás fő aspektusai és kihívásai

- A szókincs elsajátításával kapcsolatos fogalmak és a lexikális tudás megközelítéseinek, köztük a receptív/produktív szókészlet és a mentális lexikonhoz való hozzáférés ismertetése.
- A formulaszerű lexikai egységek és kollokációk sajátosságainak és pedagógiai vonatkozásainak elemzése.
- A főbb szókinccstanulási stratégiák, valamint a szaknyelvi és tartalomalapú szókinccsbővítés sajátosságainak bemutatása.

Harmadik fejezet: Korpusznyelvészet és a korpuszok alkalmazása a nyelvoktatásban

- Korpusznyelvészeti megközelítés, korpuszelemzés eszközeinek, módszereinek és technikáinak bemutatása.
 - A korpuszok összeállításának, a speciális korpuszok tervezési irányelveinek és lépéseinek összegzése.
 - A korpuszok szerepének elemzése a nyelvpedagógiában, lexikográfiában és frazeológiában, a szólisták szerepének bemutatása a szókinccsbővítésben.
-

EMPIRIKUS KUTATÁSOK

Negyedik fejezet: A Turizmus Angol Korpusz (TEC) és tematikus szólisták

- A TEC, a gyakorisági-, kulcs-, és tematikus szólisták összeállításának, valamint a korpusz szöveglefedettségi elemzésének ismertetése.
- A szólisták alkalmazási lehetőségeinek bemutatása az idegenforgalmi szakszókinccs tanításában.

Ötödik fejezet: Promóciós és meggyőző diszkurzív funkciók az idegenforgalmi szaknyelvben

- Lexikai és szintaktikai szerkezeteknek, mint a meggyőzés eszközeinek vizsgálata.

Hatodik fejezet: Lexikai szerkezetek és kollokációk az idegenforgalmi szövegekben

- Lexikai szerkezetek típusuk és funkciójuk szerinti elemzése.
- Kollokációs listák összeállításának szempontjai és folyamata, a kollokációk lexikai, szintaktikai és szemantikai preferenciáinak vizsgálata.

A doktori értekezés felépítése

A dolgozat két fő részét az irodalmi áttekintés és az empirikus tanulmányok alkotják, összesen hat fejezetből áll. Az I. rész, az irodalmi áttekintés három fejezete, az 1., 2. és 3. fejezet általános elméleti keretet ad az idegenforgalmi szaknyelv, turisztikai diskurzus, kvantitatív és kvalitatív megközelítéseket ötvöző feltáró kutatásához, az idegenforgalmi korpusz, valamint a szó- és kollokációs listák összeállításához.

Az 1. fejezet bemutatja a szaknyelvi angoltanítás (ESP) és a tartalomba integrált nyelvoktatási megközelítések főbb irányvonalait és eredményeit, ismerteti az ESP kulcsfogalmait, a tanulói igényelemzés, a tanterv- és tananyagtervezés főbb szempontjait, valamint vizsgálja az ESP és az általános angol nyelv (English for General Purposes) tanításának hasonlóságait és különbségeit.

A második fejezet a szókincselsajátítással és szóismerettel kapcsolatos legfontosabb irányvonalakat és alapfogalmakat taglalja. Bemutatja a szóismeret és a szókincsbővítés különböző megközelítéseit, beleértve az aktív/passzív kontinuumot és a mentális lexikonhoz való hozzáférés tényezőit. Áttekintést ad a formulaszerű nyelvhasználat és a kollokációk főbb aspektusairól és kutatásairól, valamint ismerteti az ESP szókincs tanításának és tanulásának jellemzőit.

A korpuszalapú kutatás fejlődéséről és eredményeiről a harmadik fejezet ad áttekintést, a korpuszmódszerek nyelvpedagógiai és szókincsfejlesztési alkalmazására összpontosítva. A fejezet ismerteti a korpusznyelvészeti alapfogalmakat, bemutatja a korpusz-összeállítás és elemzés szakaszait, amik a szó- és kollokációs listák, valamint a turisztikai nyelv diszkurzív sajátosságaival foglalkozó tanulmányok alapját képezik. Az irodalmi áttekintés rész konklúziója; a korpusz módszerek és technikák integrálása az ESP szókincstanításba és tanulásba jelentősen hozzájárulhat a tanulók lexikonának bővítéséhez.

A II. rész bemutatja a korpusz-, szólista- és kollokációs lista összeállításának és elemzésének folyamatait, módszereit, valamint a turizmus nyelvének meggyőző és promóciós diszkurzív funkcióiról szóló tanulmány eredményeit. A turisztikai alkorpuszok, a kollokáció- és kulcsszó listák használható adathalmazt nyújtanak a lexikális minták feltárásához, a lexikai-grammatikai elemzésekhez mind az idegenforgalmi angol nyelvet tanulók, mind a nyelvtanárok számára. A turizmus korpusz és a tematikus szólisták összeállításának szempontjait és a tanítási

gyakorlatban való alkalmazásuk lehetőségeit tárja fel a 4. fejezet, az 5. fejezet pedig az idegenforgalmi szövegek diszkurzív jellemzőinek korpusz alapú lexikai-grammatikai elemzésének eredményeit mutatja be. A 6. fejezet a lexikális szerkezetekkel és kollokációkkal kapcsolatos kutatás kontextusát vázolja fel egy előzetes kollokációs vizsgálat eredményeinek értékelésével. Bemutatja a lexikális szerkezetek és kollokációk listáinak az összeállítási folyamatát, taglalja az ismétlődő lexikai egységekkel kapcsolatos kutatások eredményeit szintaktikai szerkezetük, funkcionális kategóriáik, és a kollokációk szemantikai preferenciái alapján. A 4. és a 6. fejezet a szó- és kollokációs listák pedagógiai vonatkozásait is vizsgálja.

A vizsgálatok főbb megállapításait, konklúzióit összegzem a záró részben, kitérve azok korlátaira és hiányosságaira, valamint javaslatokat teszek további kutatásokra, pedagógiai implikációkra. A függelékek tartalmazzák a TEC összesített és az alkorpuszok vizsgálata alapján összeállított főnévi, igei, és melléknévi szó- és kollokációs listákat, a leggyakoribb három- és négyzavas lexikai egységek listáit, a leggyakrabban előforduló turizmus specifikus szókapcsolatok listáját, valamint egy feladatsort annak bemutatására, hogy a vizsgálatok eredményei hogyan hasznosíthatóak a szakszókincs bővítésére és a kollokációs kompetencia fejlesztésére.

2. táblázat: Az értekezés tanulmányainak a bemutatása

Fejezet	Tanulmány	Kutatási kérdések	Módszerek
4	1. <i>TEC összeállítása és elemzése</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lehet-e használható korpuszt készíteni, ami lefedi a turizmus főbb területeit? 2. Hogyan tükrözik a tematikus szólisták az adott turizmus részterület lexicáját? 3. Milyen gyakoriak és milyen eloszlásúak a tárgyspecifikus szavak a TEC-ben? 	Gyakorisági és kulcsszó elemzés korpusz software-k funkcióival
4	2. <i>Tematikus szólisták és szöveglefedettség</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Milyen lefedettséget biztosít a TEC az idegenforgalmi szövegértéshez? 2. Milyen pedagógiai alkalmazási lehetőségei lehetnek az eredményeknek? 	Lefedettség elemzés referenciakorpusz gyakorisági szólistája és korpusz software szóprofil funkciója alapján
5	3. <i>A turizmus nyelvének promóciós és meggyőző diszkurzív funkciói</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Milyen lexikai-grammatikai meggyőző diszkurzív eszközöket fedezhetünk fel az idegenforgalmi szövegekben? 2. Hogyan nyilvánul meg a turisztikai szövegek meggyőző diszkurzusfunkciója a szavak megválasztásában? 3. Milyen módon erősítik a nyelvtani szerkezetek a turisztikai szövegek meggyőző erejét? 	Kvantitatív és kvalitatív lexikai-grammatikai elemzés korpusz software-k gyakorisági, konkordancia, és szókapcsolat funkciói alkalmazásával
6	4. <i>Lexikai szerkezetek</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Milyen gyakori három- és négyzavas lexikai szerkezetek azonosíthatóak? 2. Hogyan jellemezhetőek szerkezetileg és funkcionálisan az azonosított lexikai szerkezetek? 	Korpusz-vezérelt kvantitatív és kvalitatív szókapcsolat elemzés
6	5. <i>Kollokációk</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Melyek a TEC szólisták lexikai elemeinek gyakori kollokációi? 2. Melyek a kiválasztott kulcs csomópontszavak lexikai, nyelvtani és szemantikai preferenciái? 	Korpusz-vezérelt kvantitatív és kvalitatív szókapcsolat elemzés korpusz software-k statisztikai és konkordancia funkcióival

A kutatások eredményei

A disszertáció célja olyan korpusz-alapú kutatások módszereinek és eredményeinek bemutatása volt, amelyek egy gyakorló nyelvtanár pedagógiai indíttatású tanulmányai alapján járulnak hozzá az idegenforgalmi szaknyelvtanítás, szakszókincs bővítés és a turizmus speciális diskurzusáról végzett kutatásokhoz. A tanulmányok betekintést nyújtanak a turizmus nyelvébe és szakszókincsébe, feltárják a konkrét célú korpusz- és szólistakészítés több módszertani aspektusát, valamint megvilágítják a turisztikai szövegekben alkalmazott sajátos, meggyőző diszkurzív stratégiákat.

A tanulmányok az idegenforgalmi szövegek lexikai-grammatikai és diszkurzív elemzéseiről számolnak be korpusz-vezérelt és korpusz-alapú kutatási módszereket alkalmazva, követve Halliday (1991) lexikai-grammatikai megközelítését, amely a szókinccset és a szintaktikai szerkezeteket egyenrangúnak és kölcsönösen egymásra épülőnek tekinti. Mivel a TEC idegenforgalmi hirdetések, útikönyvek, turisztikai információk, útleírások és különböző webhelyekről származó, utasok által írt vélemények részleteit tartalmazza, ezek a turisztikai nyelv/diskurzus különböző jellemzőit tárják fel, köztük a pozitív konnotációjú szavak használatát, amelyek kellemes és vonzó asszociációkat teremtenek a szöveg tartalmával kapcsolatban.

Az első tanulmány egy saját összeállítású, kutatási célra alkalmas kisléptékű korpusz összeállításának lehetőségeit vizsgálta. Jablonkai (2010) ESP korpuszfelépítési modelljét és a korpusz-összeállítás javasolt lépéseit alkalmazva a TEC tervezése során mind az elméleti kérdések, mint a szerkezet, a méret és a mintavétel, mind a gyakorlati szempontok, köztük az adatgyűjtés, tárolás és szerzői jogi kérdések alapvető fontosságúak voltak. A TEC összesen 184 747 szóból és hat alkorpuszból áll melyek a turizmus főbb ágazataihoz kapcsolódnak; légi utazás, tengerparti nyaralás, városnéző túrák, szállodák és szállások, éttermek és vendéglátás, wellness és gyógyturizmus. Gyakorisági és kulcsszó elemzések segítségével szólistákat állítottam össze minden alkorpuszból, amelyek lefedik az adott terület tematikáját, valamint egy összesített teljes TEC szólistát, amelyek többféle módon felhasználhatóak a tanulók szóismeretének bővítésére, elmélyítésére. A szólisták témaspecifikus kulcsszavainak vizsgálata felfedte, hogy bizonyos szavak szinte az összes alkorpuszban egyenletes eloszlásban felfedezhetőek, míg más kulcsszavak szűk tartományban csak a releváns alkorpuszokban fordulnak elő.

A második tanulmány, mivel az idegenforgalmi szaknyelvet tanulók olvasási és hallás utáni szövegértési képességeit nagyban befolyásolja a szakszókincs ismerete, a British National Corpus (BNC) gyakorisági listái alapján vizsgálta a TEC szövegek szó lefedettségét. TEC szöveglefedettségének elemzése felfedte, hogy a kiválasztott turisztikai szövegek lexikája nem számottevően technikai jellegű; a szólisták lexikai elemei főként az általános és résztechnikai szókinccnek tekintett kategóriákba tartoznak, mivel a szövegek viszonylag nagy arányban tartalmazzák a referenciakorpusz, a BNC általános szólistájából származó szavakat. A TEC szavainak közel 88%-a megegyezik a BNC első kétezer leggyakoribb

szavával, az első ötezer leggyakoribb szó pedig 95 %-os lefedettséget nyújt. Ezek az adatok nagyrészt egybevágnak Nation (2006) megállapításaival a BNC szövegeinek lefedettségéről. A szókincs lefedettségének ez a százalékos aránya azt jelzi, hogy a turisztikai nyelv általános szavakból, résztechnikai szókincsből és turisztikai szakkifejezésekből áll. Az írott turisztikai szövegek megértéséhez a 95%-os lefedettséggel a tanulóknak ismerniük kell az első 5000 szót, ami azt sugallja, hogy segítség nélkül nem tudnak következtetni az ismeretlen szavak jelentésére, így az explicit szókincstanítás, és az ismeretlen szavakkal való ismételt találkozások jelentősen javíthatják a szövegértési készségeiket.

A harmadik tanulmányban a turisztikai szövegek nyelvezetének sajátos jellemzőire vonatkozó vizsgálatok rávilágítanak az idegenforgalmi ipar marketingorientált céljainak megvalósítására szolgáló nyelvi formák és eszközök alkalmazásának ismertetőjegyeire és technikáira. A turizmus szaknyelv sajátos diskurzusának fő jellemzője, hogy megpróbálja elcsábítani a leendő turistákat úgy, hogy meggyőző eszközökkel és technikákkal befolyásolja az eladandó idegenforgalmi termékhez való hozzáállásukat. A meggyőző diszkurzív stratégiák a szavak kiválasztásában, a turisztikai szövegek lexikai-grammatikai mintáiban és sajátos stílusjegyeiben nyilvánulnak meg. A felsőfokú melléknevek és az összehasonlító szerkezetek magas aránya a szolgáltatások, látványosságok és egyéb vonzerők pozitív bemutatását erősíti, emellett a túlzás, felnagyítás, a fokozó minőségjelzői szerkezetek a turisztikai termék egyediségét hangsúlyozzák. A hasonlatok és metaforák alkalmazása csökkenti az ismeretlenség és idegenség érzését a térbeli és kulturális távolság miatt a potenciális utasokban. A jelzők széleskörű használatán és a fokozó határozói szerkezeteken keresztül a turisztikai terméket a legjobb választási lehetőségként mutatják be a leírások. A pozitív beszámolók a desztinációk vonzó tulajdonságait támasztják alá, míg az ego-targeting technikával, a 'te' és 'mi' névmások használatával közvetlenül szólítják meg és biztatják az olvasót a turisztikai élmény megvásárlására.

A TEC szövegek lexikai-grammatikai szerkezeteibe nyújtanak mélyebb betekintést a negyedik tanulmány vizsgálatai, mivel a lexikális kifejezések kiválasztása a szókincstanítás egyik legnagyobb kihívása. A többszavas szerkezetek elemzésének kettős célja volt; a turizmus nyelvezetére jellemző ismétlődő minták azonosítása, valamint a turizmus-specifikus szókapcsolati listák és a turisztikai kulcsszavak kollokációs listáinak összeállítása. A négyszavas lexikai egységek szerkezeti és funkcionális kategóriáit Biber és szerzőtársai (2004) taxonómiája alapján vizsgáltam. A leggyakoribb szerkezetűtípusnak az igei, főnévi és előljárós szókapcsolatok bizonyultak, utalva arra, hogy a vizsgált turizmus regiszterek több szószerkezeti, mint mellékmondat szegmenst tartalmaznak. Bár az igei szókapcsolatok a beszélt regiszterekre jellemzőek (Biber, 2003), a TEC-szövegekben gyakran előfordulnak, mivel a tapasztalatok és a szolgáltatások színvonalának leírása a turisztikai szövegek meggyőző funkcióját erősíti. A szószerkezetek diskurzusfunkció kategóriái szempontjából az időre/helyre/szövegre utaló és a mennyiség-specifikációs szerkezetek a leggyakrabban előforduló

altípusok, viszont a szó szerkezetek nem gyakran használatosak álláspont kifejezésére és diskurzusszervező funkcióra.

Az ötödik tanulmány kutatásai a TEC szólista elemeinek és a kiválasztott kulcsszavak kollokációinak a lexikai, szintaktikai és szemantikai kapcsolatainak feltárására irányultak. A TEC szólista kulcs csomópontszavainak lexikai és szintaktikai preferenciáinak vizsgálatát követően összeállítottam a leggyakrabban előforduló bináris és négy szó terjedelmű szerkezeteket tartalmazó kollokációs listát. A célszavak preferenciáinak vizsgálata feltárta, hogy a nyelvtani viszonyok sokfélesége ellenére a lexikális kapcsolatok jellemzőbbek az idegenforgalmi szövegekben. A vizsgált turizmus kulcsszavak általában pozitív vagy semleges konnotációt hordoznak, és bizonyos fokú rögzítettséget mutatnak a kollokációikkal, így a kulcsszavak kollokációs listája kiindulópontja lehet a szókincs- és folyékony nyelvhasználatot fejlesztő tevékenységeknek.

Konklúzió és pedagógiai implikációk

A korpusz szövegrészleteit lexikai, szintaktikai és diszkurzív szinten vizsgáltam, a korpusz-alapú és korpusz-vezérelt tanulmányok eredményei fontos és alkalmazható pedagógiai vonatkozásokat vetnek fel az idegenforgalmi szaknyelvoktatásban, ESP célú szókincsbővítésben. A tanulmányok segítséget nyújthatnak korpusznyelvészeti tapasztalattal nem rendelkező nyelvtanároknak és ESP oktatóknak speciális korpusz létrehozásában, valamint osztályteremben alkalmazható tematikus szókincslisták vagy kollokációs listák összeállításában és felhasználásában. A saját összeállítású korpusz kutatási eredményei támpontokat adhatnak olyan pedagógiai célkitűzések megvalósításához, mint a szakszókincs bővítése, lexikai szerkezetek vagy kollokációk azonosítása, egy szaknyelv diszkurzív jellemzőinek feltárása, melyek segítenek felhívni a figyelmet regiszterek és műfajok sajátosságaira.

A TEC, tematikus szólisták és kollokációs listák összeállítása gyakorlati szinten járul hozzá az ESP pedagógiához. Fontos részletekre világítanak rá az idegenforgalmi szövegek lexikai és szintaktikai szerkezetéről, alapját képezhetik lexikális tanmenetek, tananyagok, magyarázatokkal, jegyzetekkel ellátott szójegyzékek vagy turisztikai szójegyzékek létrehozásának, emellett az alkalmazott módszerek átültethetők az ESP más területein végzett tanítási gyakorlatba is. A szólisták számos módon alkalmazhatóak, többek közt az ismerős szavak előhívására, bevezető feladatként új kifejezések elsajátítására, rokonértelmű szavak tanítására, megjegyzésekkel ellátott szólisták létrehozására, vagy szódolgozatra való felkészülésre. A kutatások eredményei alapul szolgálhatnak egy prospektív longitudinális tanulmányhoz az idegenforgalmi szaknyelvet tanulók szakszókincsének bővítéséről, kollokációs és szaknyelvi kommunikációs készségeik fejlesztéséről.

A kutatás korlátai

A tanulmányok teljes körére kiterjedő legnyilvánvalóbb általános korlát, hogy a vizsgálatok kizárólag írott turisztikai szövegekre fókuszálnak. A szóbeli idegenforgalmi kommunikáció további vizsgálata feltárhatja a turisztikai diskurzus egyéb sajátos jellemzőit, a szóbeli szövegekből összeállított korpusz adatgyűjtését azonban a turisztikai nyelv azon területeire kellene korlátozni, ahol valós kommunikáció zajlik az ügyfelekkel. A többi általános korlát, a korpusz szerény mérete, az alkorpuszok korlátozott száma és a szavak viszonylag alacsony száma a korpusz bővítésével kiküszöbölhető. Egy kibővített korpuszon végzett vizsgálatok további részleteket tárhatnak fel a szakszókincsről, a turisztikai szövegek lexikai-grammatikai szerkezetéről, valamint a kollokációk lexikai, szintaktikai és szemantikai preferenciáiról.

Bár a TEC korpusznak vannak korlátai, az időkeret, a szövegek elérhetősége és a szerzői jogok kompromisszumot követeltek a korpusz méretét és szerkezetét illetően, mégis megfelelőnek bizonyult az előre tervezett vizsgálatokhoz. Annak ellenére, hogy a szólistáknak van néhány hiányossága, úgymint hiányzik néhány fontos kulcsszó, nem kezeli az azonos alakú szavakat és a nem egybeírt összetett szavakat külön lexikai egységként, alkalmasnak bizonyultak a turizmus részterületeihez kapcsolódó szókészlet behatárolására. Mindamellelt, hogy a kollokációk szemantikai preferenciáinak vizsgálatához nincs elfogadott és megalapozott kategorizáció és az elemzés limitált számú lexikai egységek alapján történt, betekintést nyújtott a vizsgált célszavak szemantikai preferenciáiba és prozódijába.

Hivatkozások:

- Biber, D. E. (2003). Variation among university spoken and written registers: A new multi-dimensional analysis. In C. Meyer & P. Leistyna (Eds.), *Corpus analysis: Language structure and language use*, pp. 47-70. Amsterdam: Rodopi.
- Bowker, L. & Pearson, J. (2002). *Working with specialized language - A practical guide to using corpora*. London: Routledge.
- Biber, D. E., Conrad, S., & Cortes, V. (2004). If you look at...: Lexical bundles in university teaching and textbooks. *Applied Linguistics*, 25 (3), 371-405.
- Halliday, M. A. K. (1991). *Corpus studies and probabilistic grammar*. Routledge.
- Jablonkai, R. R. (2010). *A corpus-linguistic investigation into the lexis of written English EU discourse: An ESP pedagogic perspective*. (Unpublished doctoral dissertation). Budapest: Eötvös Lóránd University.
- Kang, N. & Yu, Q. (2011). Corpus-based stylistic analysis of tourism English. *Journal of Language Teaching and Research*, Vol. 2, No. 1, 129-136.
- Kiss, I. & Horváth, J. (2015). Sheltered Beaches: A Tourism Collocation Approach to CLIL Vocabulary Teaching. In M. Lehmann, R. Lugossy, & J. Horváth (Eds.), *UPRT 2015 Empirical Studies in English Applied Linguistics* (pp. 166-178). Pécs: Lingua Franca.
- Laosrirattanachai, P., & Ruangjaroon, S. (2021). Corpus-based creation of tourism, hotel, and airline business word Lists. *LEARN Journal: Language Education and Acquisition Research Network*, 14(1), 50–86. Retrieved from <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/LEARN/article/view/248677>
- Nation, I.S.P. (2006). How large a vocabulary is needed for reading and listening? *Canadian Modern Language Review*, 63, 1, 59-82.
- Wilkinson, M. (2006). *The corpus analysis tool – an under-exploited translation aid*. Retrieved July, 30th 2023, from <https://wilkinsonmichael.weebly.com/publications.html>

A doktorjelölt publikációi és konferenciaelőadásai a saját korpuszok alkalmazási lehetőségeinek vizsgálatáról az idegenforgalmi szaknyelv oktatásában témában

Publikációk:

Kiss, I. & Horváth, J. (2015). *Sheltered Beaches: A Tourism Collocation Approach to CLIL Vocabulary Teaching*. In M. Lehmann, R. Lugossy, & J. Horváth (Eds.), *UPRT 2015 Empirical Studies in English Applied Linguistics* (pp. 166-178). Pécs: Lingua Franca.

Kiss, I. (2018): The persuasive discourse function in the language of tourism, *Argumentum*, 14 (2018), 150-162. Debreceni Egyetemi Kiadó.

http://epa.niif.hu/00700/00791/00015/pdf/EPA00791_argumentum_2018_14_150-162.pdf

Kiss, I. (2022): *Multiword units in context: Lexical bundles and collocations in the Tourism English Corpus*. In A. Fekete, K. Farkas, K. Simon, & R. Lugossy (Eds.), *UPRT 2021 Empirical Studies in English Applied Linguistics* (pp. 176-200). Pécs: Lingua Franca.

Konferenciák:

Kiss, I. (2014, szeptember). Self-compiled corpora in ESP vocabulary teaching. Előadás az ELLE Conference Oradea konferencia során. Nagyvárad.

Kiss, I. & Horváth, J. (2015, május). Sheltered beaches: Compiling and applying collocation lists for CLIL. Előadás a UPRT 2015 Round Table Conference konferencia során. Pécs.

Kiss, I. (2016, június). Persuasiveness in tourism discourse: a corpus-based analysis of travel articles. Előadás a UZRT 2016 University of Zagreb Roundtable Conference konferencia során. Zágráb.